

Look what I say

Imagetalk
Book Editor
Håndbok

Norsk

IMAGETALK

Håndbok i Imagetalk Book Editor Innhold

Hva er Imagetalk Book Editor?	side 5
Komme i gang med Book Editor	5
Opprette en symbolbok	7
Åpne en bok	7
Redigere en bok	9
Lagre en bok	11
Oppdatere din enhet	13
Skrive ut symbolboken	17
Legge til bibliotek og egne symboler.....	19
Dele Imagetalk-data	23
Sikkerhetskopiere og gjenopprette Imagetalk-data.....	23

Imagetalk er en ny type programvare av støttende art, som muliggjør mobil og ansikt-til-ansikt-kommunikasjon og tidsstyring. Den egner seg for personer som trenger løsninger for supplerende (augmentativ) eller alternativ kommunikasjon. Imagetalk hjelper en person som ikke kan bruke en tekst- eller talebasert enhet, med å kommunisere med andre.

Imagetalk kjører på smarttelefoner og mobile lommedatamaskiner med tilstrekkelig bred skjerm og nok hastighet og minne til å utføre de ikonbaserte operasjonene. Imagetalk-programmet forvandler en slik mobilenhet til en dedikert hjelpe- og støtteenhet.

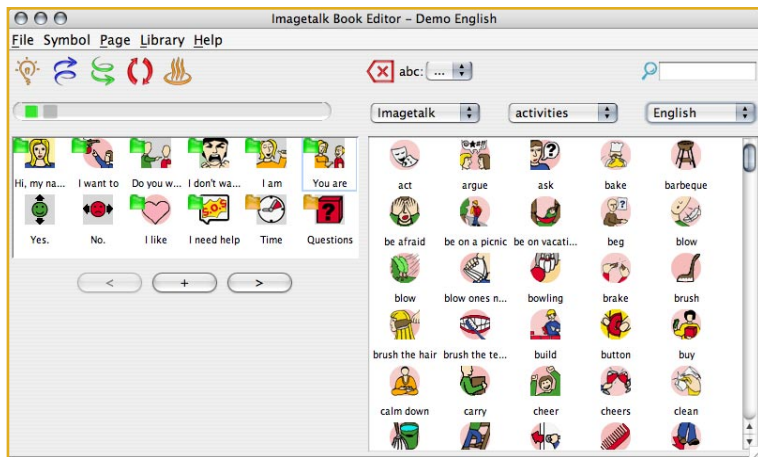
Imagetalk og Imagetalk-logoen er registrerte varemerker.

Imagetalk håndbok © Imagetalk Oy, 2000-2005

<http://www.imagetalk.net>

Forespørsler og teknisk støtte: support@imagetalk.fi

Hva er Imagetalk Book Editor?

Imagetalk Book Editor gjør det mulig å opprette og redigere symbolbøker som brukes i Imagetalk-applikasjoner for sluttbrukere. Book Editor kjører på PCer med Java-støtte. Du kan redigere symbolbøker, opprettholde symbolbiblioteker, tilføye nye symboler til egentilpassede bibliotek og oppdatere symbolboken til sluttbrukerenheten.

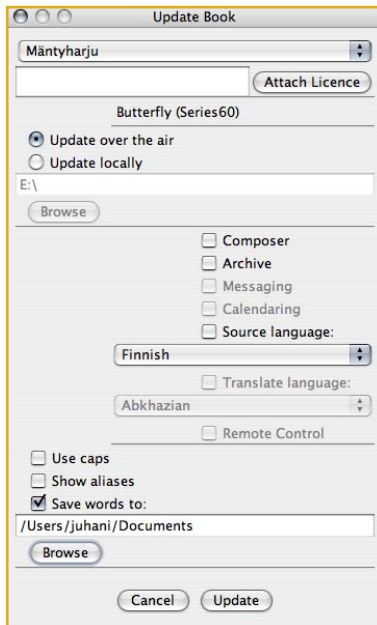
I Book Editor drar og slipper du symboler fra bibliotek til din bok. Symboler kan komme fra mange forskjellige bibliotek. Du kan omorganisere, erstatte og fjerne boksymboler og redigere symbolattributter, f.eks. ord/uttrykk, aliaser, mapper osv.

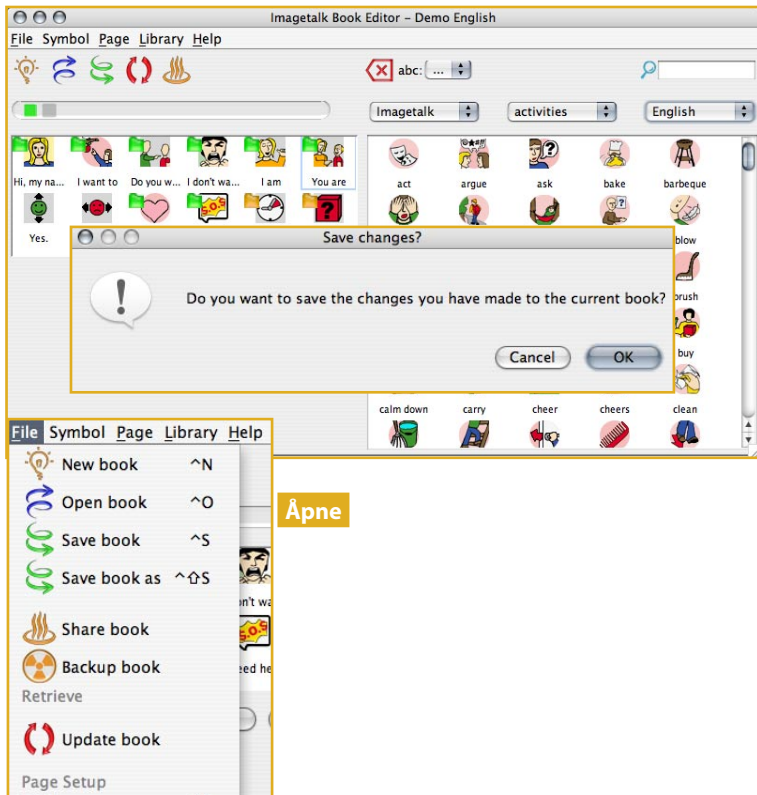
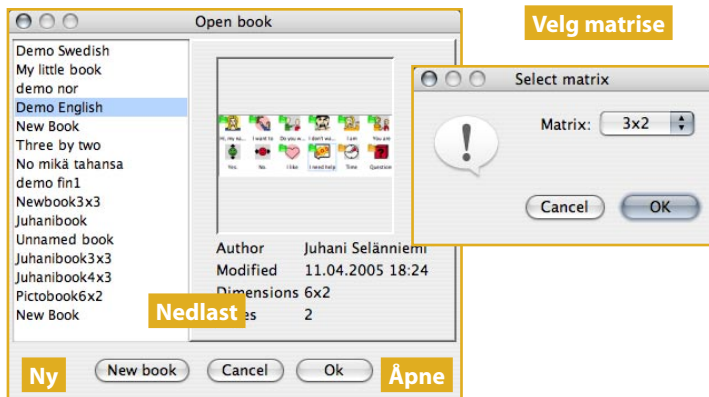
Du kan opprette dine egne symboler med Icon Editor. Lag dine ikoner ut fra et grafisk bilde eller en grafisk tegning, og beskjær bildefiler til de passer til dine behov. Definer språk, kategori og ord/uttrykk for ikonet, og lagre det i ditt bibliotek.

Book Editor er altså en viktig del av hele Imagetalk-konseptet. Med Book Editor kan du få Imagetalk til å vokse med brukeren og støtte hans eller hennes kommunikasjonsbehov i skiftende livssituasjoner.

Komme i gang med Book Editor

1. Åpne Imagetalks nettsted (<http://www.imagetalk.net>), og last ned Book Editor.
2. Installer Book Editor som forklart på nettstedet. Java Web Start installerer og holder Book Editor ved like på din datamaskin og oppretter et oppstartikon. Installasjonsrutinen oppretter en mappe kalt `imagetalk` i din hjemmekatalog. Denne mappen inneholder dine brukerdata, bibliotek og bøker.
3. Start Book Editor. Følgende kapitler beskriver de viktigste funksjonene i Book Editor. Det anbefales å lære programmet ved å utføre de forskjellige oppgavene beskrevet i denne håndboken.

Opprette en symbolbok

Du kan bruke Imagetalk Book Editor til å opprette og endre din symbolbok. Når du vil opprette en ny bok:

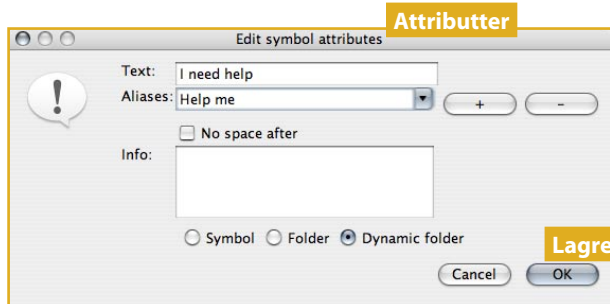
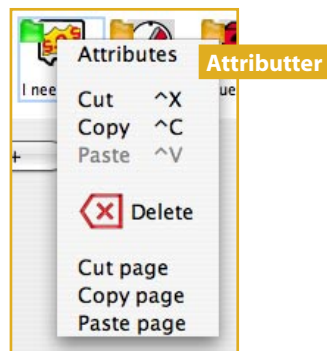
1. Åpne Book Editor fra Java Web Start-applikasjonsmenyen eller ved å dobbeltklikke på Book Editor-ikonet på skrivebordet. Dialogboksen **Åpen bok** åpnes. Den viser alle symbolbøker som er tilgjengelige i din Imagetalk-mappe.
2. Velg **Ny**. Dialogboksen **Velg matrise** åpnes. Hurtigmenyen **Matrise** inneholder forskjellige sidematiser, f.eks. 3x2, 3x3, 4x3, 6x2 og 8x6.
3. Velg den ønskede matrisen som passer til sluttbrukerapplikasjonen. Den tilsvarende matrisen trekkes over i bokområdet, og kan du begynne å redigere boken.

Hvis du allerede har en bok åpen i Book Editor, kan du opprette en ny ved å velge **Fil > Ny** (Ctrl-N) fra applikasjonsmenyen. Programmet spør om du vil lagre den aktuelle boken. Se **Lagre en bok**.

Åpne en bok

Du kan åpne en bok du allerede har lagret i Book Editor for å fortsette å redigere den eller lagre den under et nytt navn:

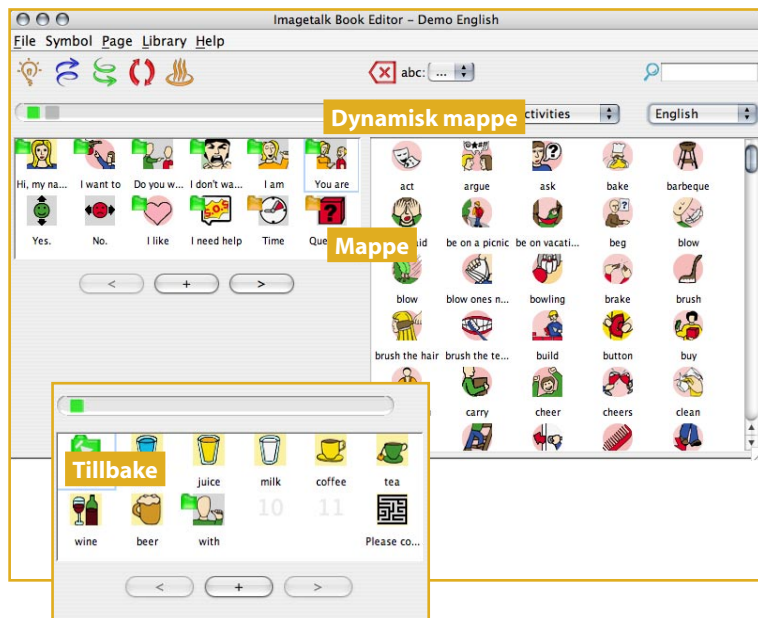
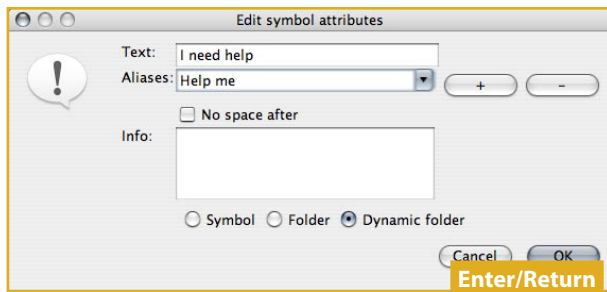
1. Velg **Fil > Åpne** (Ctrl-O) fra applikasjonsmenyen. Hvis du allerede har en bok åpen i Book Editor, spør programmet om du vil lagre den. Se **Lagre en bok**. Dialogboksen **Åpne bok** åpnes.
2. Bruk listen til å velge boken du vil åpne for redigering. Hvis du er koblet til Internett, kan du utvide listen over tilgjengelige bøker ved å velge **Nedlast**. Boklisten kan inneholde bokmaler som er gjort tilgjengelige av Imagetalk-teamet, samt bøker som en annen Imagetalk-bruker kan ha delt med deg.
3. Velg **Åpne** for å åpne boken, eller **Ny** for å opprette en helt ny bok. Velg **Avbryt** for å avslutte dialogboksen uten å åpne noen bok.

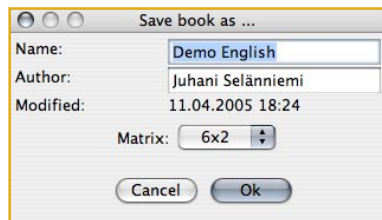
Redigere en bok

Hvis du oppretter en ny bok, er din **bokmatrise** tom. Hvis du åpner en eksisterende bok, settes de tilsvarende symbolene inn i bokmatrisen.

1. Bruk hurtigmenyen **Bibliotek**, og velg hvilket bibliotek du vil bruke. Du kan spesifisere valget ved å bruke hurtigmenyene **Språk** og **Kategori** eller feltet **Finn** (Ctrl-F).
2. Når du har funnet det ønskede symbolet, **drar og slipper** du det til den ønskede symbolbeholderen i bokmatrisen. Du kan flytte symbolet i bokmatrisen til en hvilken som helst tom beholder. Hvis du flytter det over et eksisterende symbol, arver det innstillingene til dette symbolet. Du kan bruke denne funksjonen til å endre utseendet på et meldings- eller mappesymbol, og likevel beholde attributtene.
3. Når du vil legge til nye sider til din bok, velger du **Ny side**. Du får en tom side etter den aktuelle siden. Du kan flytte fra en side til en annen med **venstre og høyre pil**.
4. Hvis du vil fjerne en side, velger du **Slett side** fra menyen.
5. Du kan bruke utklippstavlen til å klippe ut, kopiere og lime inn symboler mellom beholderne. Aktiver det ønskede symbolet, og velg **Klipp ut** (Ctrl-X) for å klippe det ut fra dets aktuelle beholder eller **Kopier** (Ctrl-C) for å kopiere det til utklippstavlen. Aktiver målbeholderen, og velg **Lim inn** (Ctrl-V) for å lime inn det siste symbolet du klippet ut eller kopierte. Hvis du vil klippe ut eller kopiere innholdet i en hel side, velger du **Klipp ut side** eller **Kopier side**, flytter til målsiden og velger **Lim inn side**.
6. Du kan redigere symbolattributter ved å velge symbolet og så velge **Attributter**. Dialogboksen Attributter åpnes, og du kan omdefinere det aktuelle ordet/uttrykket. Du kan tilføye aliaser til ditt symbol. Ved å krysse av avmerkingsboksen **Ikke mellomrom etter** kan du definere "alfabetsymboler". Trykk på **Lagre** for å lukke dialogboksen med innstillingene du har foretatt. **Merk:** Symbolet for ord/uttrykk merkes når du trykker én gang på tabulatortasten, slik at du lett kan endre teksten ved overskriving. Tasten Enter/Retur er tilordnet knappen **Lagre**, så du kan lukke dialogboksen når du

Lagre

har skrevet, ganske enkelt ved å trykke på Enter/Return.

- Du kan bestemme at et symbol skal være en mappe ved å velge **Mappe** i dialogboksen Attributter. Hvis du vil at mappen skal oppføre seg som et symbol, velger du **Dynamisk mappe**. Dette er en praktisk og effektiv fremgangsmåte for å opprette dynamiske bøker. Om ønskelig kan du endre teksten under mappen i dialogboksen.
- Når du har definert en mappe, kan du åpne den ved å dobbeltklikke. Det første symbolet på hver side i en mappe er alltid **Tillbake**. Ved å dobbeltklikke på dette symbolet lukker du mappen og flytter tilbake til forrige nivå (eller til første side hvis mappen er en dynamisk mappe). Du kan tilføye symboler til mapper på samme måte som for alle boksider.

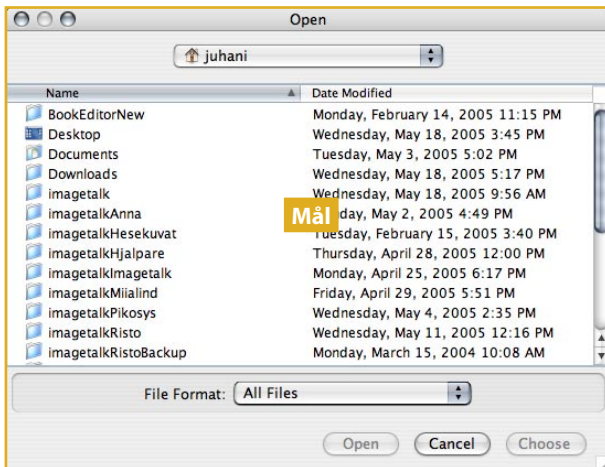
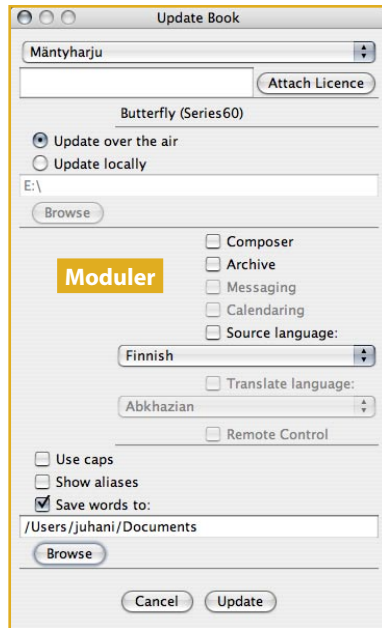
Lagre en bok

Slik går du frem for å lagre det du har laget:

- Velg **Fil > Lagre** (Ctrl-S). Hvis du ikke allerede har lagret boken, åpnes dialogboksen **Lagre bok**, og du blir bedt om å skrive et unikt boknavn i feltet **Navn**. Din aktuelle matriseinnstilling er standard i hurtigmenyen **Matrise**.
- Tast inn et beskrivende navn, og velg **Lagre**. Hvis du ikke vil lagre boken, velger du **Avbryt**.

Slik går du frem hvis du vil lagre det du laget som en ny bok og ikke overskrive den eksisterende boken:

- Velg **Fil > Lagre som** (Ctrl-Shift-S). Dialogboksen **Lagre bok** vises, og du blir bedt om å skrive et unikt navn på boken i feltet **Navn**.
- Du kan endre matriseinnstillingen i hurtigmenyen **Matrise**. Dermed kan du kopiere en god bokstruktur slik at den blir tilgjengelig på flere bokmatriseoppsett uten at du risikerer å ødelegge den opprinnelige boken.
- Tast inn et beskrivende navn, definer eventuelt matrisen, og velg **Lagre**. Hvis du ikke vil lagre boken, velger du **Avbryt**.

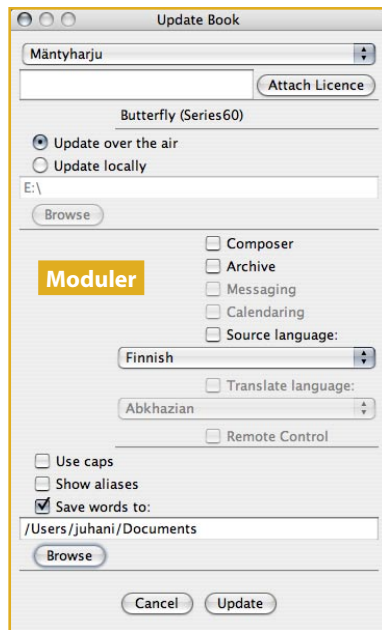
Oppdatere din enhet

Gå frem som følger hvis du vil oppdatere din symbolbok til din sluttbrukerenhet:

1. Velg **Fil > Oppdater** fra applikasjonsmenyen (eller knappen **Oppdater**) for å åpne dialogboksen **Oppdater**. Med denne dialogboksen kan du styre dine lisensdata. Den inneholder også enkelte alternativer for bokfilen. Du kan ha en eller flere lisensierte brukere i **hurtigmenyen for lisensierte brukere**.
2. Bruk hurtigmenyen og velg brukeren som du vil oppdatere den valgte boken til. Hvis du ikke har tilknyttet en lisens, vises brukerens hurtigmeny i grått. Da er din første oppgave å tilknytte en gyldig lisens.
3. Tast inn serienummeret (IMEI-koden) til brukerenheten i lisensfeltet, og velg **Tilknytt lisens**.
4. Hvis og når din forhandler har godtatt en lisens med dette serienummeret, tilføyer programmet den lisensierte brukerens kallenavn i **hurtigmenyen for brukere**.
5. Velg oppdateringsmetode. Standard er **Oppdater på nettet**, som genererer en oppdateringsfil på Imagetalk-serveren. Du kan fullføre oppdateringen ganske enkelt ved å velge knappen Oppdater i enhetsapplikasjonen. Du kan også **oppdatere lokalt** og velge **Mål** for boken.
6. I dette tilfellet velger du **Bla gjennom** for å åpne en dialogboks der du kan **finne** det ønskede målet. Det valgte stedet blir synlig i målfeltet, og stedet du valgte sist, huskes neste gang du åpner dialogboksen.

Velg følgende alternativ for din bokfil:

Moduler: Med disse avkrysningsboksene kan du definere hvilke moduler som skal være tilgjengelige på din sluttbrukerenhet. Symbolbokmodulen er alltid valgt som standard. Du kan velge eller favelge alle andre moduler, alt etter hva din sluttbrukerlisens tillater. Du kan altså gi sluttbrukeren gradvis del i de omfattende Imagetalk-funksjonene, eller bestemme at han eller hun prøver dem alle samtidig.

Merk: For å tilknytte riktig tekst-til-tale-modul, må du velge ønsket **Kildespråk**. Oversettelsesmodulen aktiveres når du i tillegg velger **Målspråk**.

Store bokstaver: Med denne funksjonen viser boken ord og uttrykk knyttet til symbolene med store bokstaver. Det anbefales ikke å bruke utelukkende store bokstaver ved redigering av boken i Book Editor hvis det er en sjanse for at brukeren en dag vil gå over til å blande store/små bokstaver.

Vis aliaser: Hvis du har tilknyttet aliaser til ditt symbol, vises bare det aktuelle ordet i Imagetalk, med mindre du velger dette alternativet. Når du krysser av avkrysningsboksen Vis aliaser, oppfører symbolene med aliaser seg som mappesymboler. Når du velger et slikt symbol, åpnes en side med alle aliaser, samtidig som symbolet forblir det samme. Symboldetektering med aliaser for innkommende meldinger fungerer selv om du ikke har kryssset av for denne funksjonen.

Lagre ord i en fil: Ordlisten er en hendig hjelp for kontaktene til en bruker, slik at de vet hvilke ord/uttrykk de kan bruke og kan forvisse seg om at systemet finner et matchende symbol når meldingen vises.

- Definer de ønskede alternativene, og velg **Oppdater**. Programmet skriver oppdateringsfilen til ditt valgte mål.

Hvis du valgte å oppdatere på nettet, kan du avslutte oppdateringen ved å velge **Oppdater** fra symbolbokmenyen. Oppdateringen forutsetter at ditt mobilabonnement omfatter GPRS-tjeneste. Hvis oppdateringen av en eller annen grunn slår feil eller hvis du avbryter den med vilje, gjenoppretter Imagetalk den forrige symbolboken.

Hvis du valgte å oppdatere lokalt, skrives filen <IMEI-kode>.sis i målet du foretrekker. Kopier filen med Bluetooth eller på minnekort til din Imagetalk-enhet.

- Hvis du ikke vil utføre oppdateringen, trykker du på **Avbryt**.

Skrive ut symbolboken

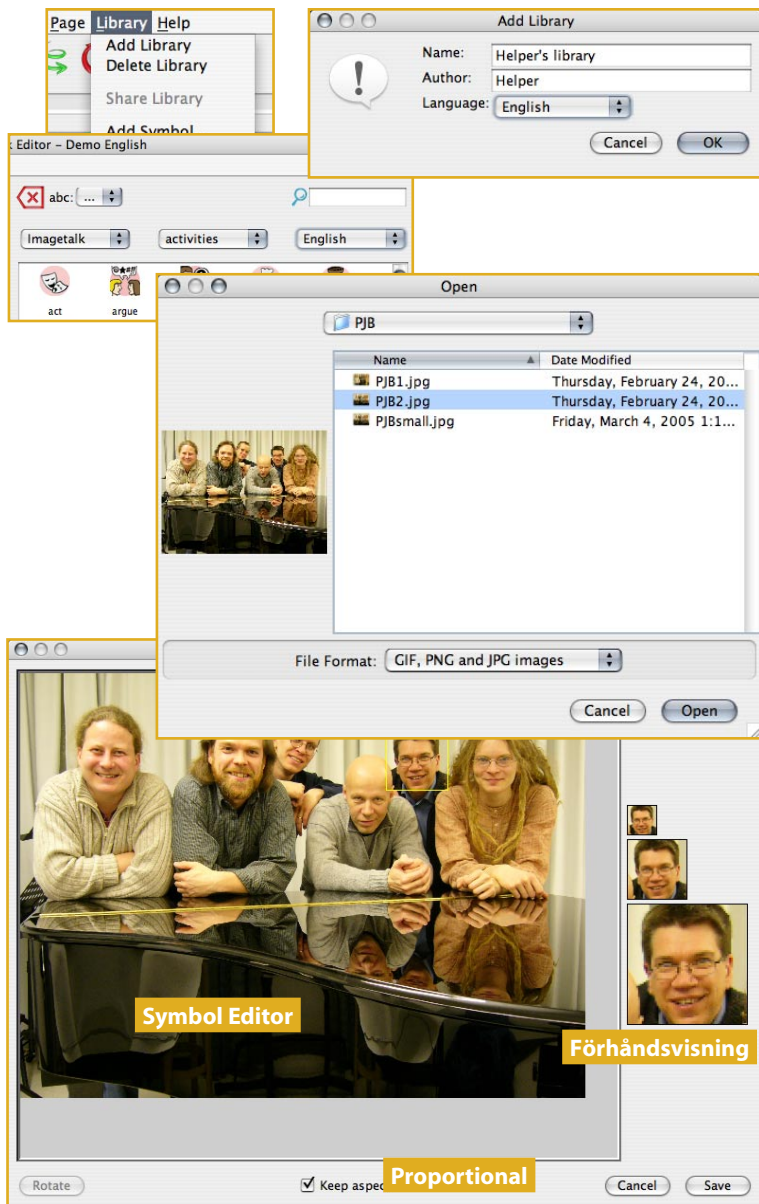
Slik går du frem for å skrive ut en bok i Book Editor:

1. Velg **Fil > Skriv ut** (Ctrl-P) fra applikasjonsmenyen. Dialogboksen Oppdater åpnes.
2. Velg brukerlisensen som inneholder retten til å bruke visse kommersielle bibliotek, som f.eks. PCS og/eller Pictogram.
3. Velg knappen **Skriv ut**. Dialogboksen for utskrift åpnes, og du kan velge utskriftsalternativer:

Hurtigutskrift skriver ut boken med symboler i 32 x 32 piksler for raskt gjennomsyn.

Bokutskrift skriver ut boken med symboler i 128 x 128 piksler for opprettelse av en adekvat manuell kopi av symbolboken.

4. Velg riktig alternativ, og forhåndsvisningen av utskriften åpnes. Du kan bla gjennom dine utskriftssider og skrive ut en bestemt side eller alle sider i boken. **Merk:** Hvis du har kommersielle symboler uten lisens i boken, vil disse symbolene bli overlappet med et kryss.

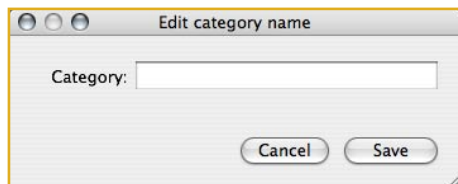
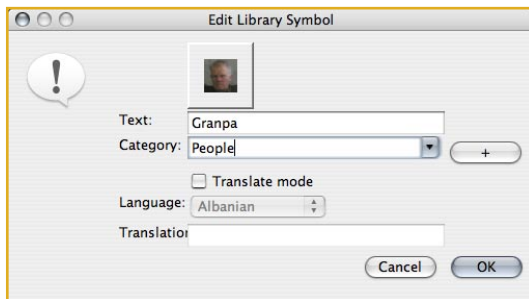
Legge til bibliotek og egne symboler

Du kan lage dine egne symbolbibliotek og tilføye symboler til dem. Grafikkfilene som du ønsker å bruke, bør lagres på datamaskinens harddisk eller på et tilgjengelig nettverkssted i GIF-, JPG- eller PNG-format. Slik oppretter du et nytt bibliotek:

1. Velg **Bibliotek > Legg til bibliotek** fra applikasjonsmenyen. Dialogboksen **Bibliotek** åpnes.
2. Velg **Ny**. Dialogboksen **Nytt bibliotek** åpnes. Tast inn et beskrivende navn på ditt bibliotek, velg **Språk** og velg **Legg til**. Det nye biblioteket vises i hurtigmenyen **Bibliotek**. Velg **Avbryt** hvis du vil avslutte dialogboksen uten å opprette et nytt bibliotek.

Slik oppretter du et nytt symbol:

1. Gå til hurtigmenyen **Bibliotek**, velg biblioteket der symbolet skal tilføyes, og velg **Bibliotek > Legg til symbol**. Du kan også høyreklikke i bibliotekfeltet og velge **Legg til symbol** fra kontekstmenyen. Javas standard dialogboks for **filåpning** åpnes.
2. Velg grafikkfilen som du kan lage symbolet fra. Grafikkfilen vises i **Symbol Editor**, og det tilsvarende symbolet vises i tre størrelser i **forhåndsvisningsboksene** til høyre. Forhåndsvisningsboksene viser de tre symbolstørrelsene som brukes i Imagetalk-symbolbøkene: 32 x 32 piksler (Series 60 og Pocket-applikasjoner), 64 x 64 (Symbol Writer/infovindu), og 128 x 128 (skrivebord, utskrift).
3. Hvis du er misfornøyd med symbolet, kan du beskjære bildet slik at du bare bruker en del av det. Beskjæringsverktøyet er som standard definert slik at bredde og høyde er identiske. Ved å fjerne krysset i avmerkingsboksen **Proporsjonal** kan du strekke symbolområdet ikke-proporsjonalt.
4. Om nødvendig kan du rotere bildet 90 grader med urviseren med **Roter**.
4. Beskjær det ønskede området ved å plassere markøren på startpunktet og

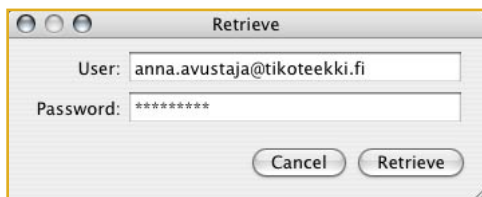
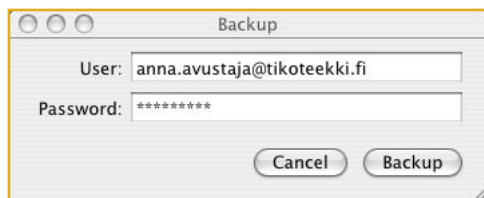
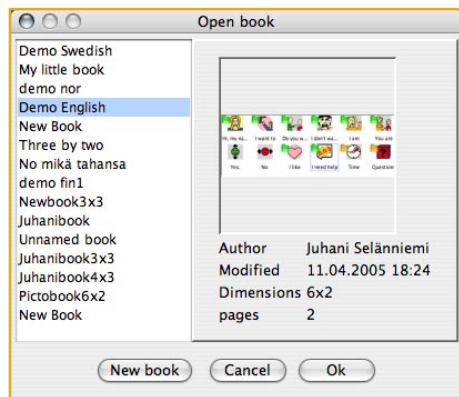
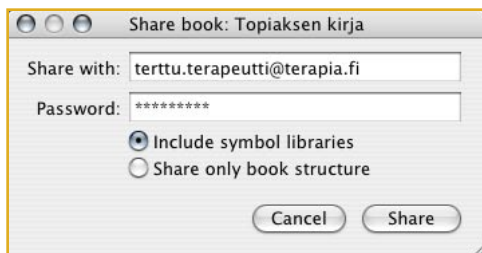
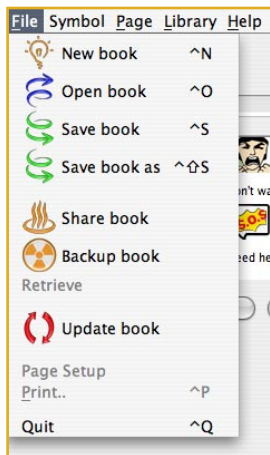

dra diagonalt til ønsket slutt punkt. Når du slipper musen, låses beskæringsverktøyet til det valgte området. Hvis du ikke er tilfreds med beskæringen, gjentar du operasjonen til du oppnår ønsket resultat.

5. Når du er ferdig, trykker du på **Lagre** for å lagre ditt nye symbol i biblioteket. Dialogboksen **Attributter** åpnes, og du kan definere attributter for ditt nye symbol. Skriv symbolteksten (ord eller uttrykk).
6. Hvis ditt bibliotek bare inneholder noen få symboler, kan du la dem ligge i standardkategorien. Men hvis du tilføyer flere symboler, kan det være at du også vil tilføye kategorier for å sortere biblioteket. Skriv ønsket kategorinavn i kombinasjonsboksfeltet **Kategori**, og velg **Legg til**. Kategorien tilføyes i hurtigmenyen, og du kan heretter velge denne kategorien for kommende symboler. Hvis du vil fjerne en kategori, velger du symbolene som hører til denne kategorien og endrer kategoriinnstillingen. Hvis det ikke er flere symboler igjen i en kategori, forsvinner den fra hurtigmenyen for kategorier.
6. Hvis du vil tilføye en symboltekst på et annet språk, trykker du på hurtigmenyen **Språk** og velger målspråk. Skriv så tekststrengen som du vil vise for dette språket.
7. Velg til slutt **Lagre** for å lagre symbolattributtene.

Hvis du vil endre symbolet, velger du det i bibliotekfeltet for **Book Editor**, og velger så **Rediger symbol**. Standarddialogboksen for filåpning vises. Her kan du velge grafikkfilen der du vil opprette det endrede symbolet.

Hvis du vil endre attributtene for symbolet, velger du dette i bibliotekfeltet for **Book Editor**, og velger **Attributter**. **Merk:** Du kan fritt endre attributtene når du har dradd symbolet fra biblioteket til boken, se **Redigere symbolboken**.

Dele Imagetalk-data

Du kan dele brukerdata med andre brukere av Book Editor med den innebygde mekanismen for opp- og nedlasting. Slik går du frem for å dele den aktuelle boken i Book Editor:

1. Velg **Fil > Del**. En dialogboks åpnes med kombinasjonsboks for inntasting av ditt passord og adressatens e-postadresse, samt valgknapper der du bestemmer om du vil dele boken slik den er eller ønsker å inkludere egentilpassede bibliotek. **Merk:** Offentlige og kommersielle bibliotek vil ikke bli inkludert, da mottakeren kan oppnå dem fra Imagetalk-server.
2. Definer mottaker for boken, og velg **Del**. Når din adressat velger **Nedlast** fra dialogboksen **Åpne**, blir boken og eventuelle tilsvarende bibliotek tilgjengelige.

Slik deler du et symbolbibliotek:

1. Lag og lagre en symbolbok, som kun inneholder symboler fra biblioteket som du ønsker å dele. Ett symbol er nok.
2. Velg **Fil > Del** med denne boken åpen. Gjenta skritt 1 og 2 ovenfor. Nå er ”nonsens”-boken og det tilsvarende biblioteket tilgjengelige.
3. Slett den overflødige ”nonsens”-boken ved å velge **Fjern** i menyen **Åpne bok**.

Sikkerhetskopiere og gjenopprette Imagetalk-data

1. Velg **Fil > Sikkerhetskopi** fra applikasjonsmenyen. Det åpnes en dialogboks med spørsmål om passord. Velg **Sikkerhetskopi** for å foreta sikkerhetskopieringen eller **Avbryt** for å avslutte dialogboksen. Du vil bli varslet om at sikkerhetskopieringen fungerte.
2. Velg **Fil > Gjenopprett** fra applikasjonsmenyen. Programmet ber deg om å oppgi passord. Velg **Gjenopprett** for å nedlaste siste sikkerhetskopi og erstatte de aktuelle filene med filene i sikkerhetskopien. For ekstra sikkerhet lagres det aktuelle oppsettet i en mappe kalt ImagetalkOld. Du vil bli varslet om at gjenoppretingen fungerte.

IMAGETALK